
Uvod u WWW

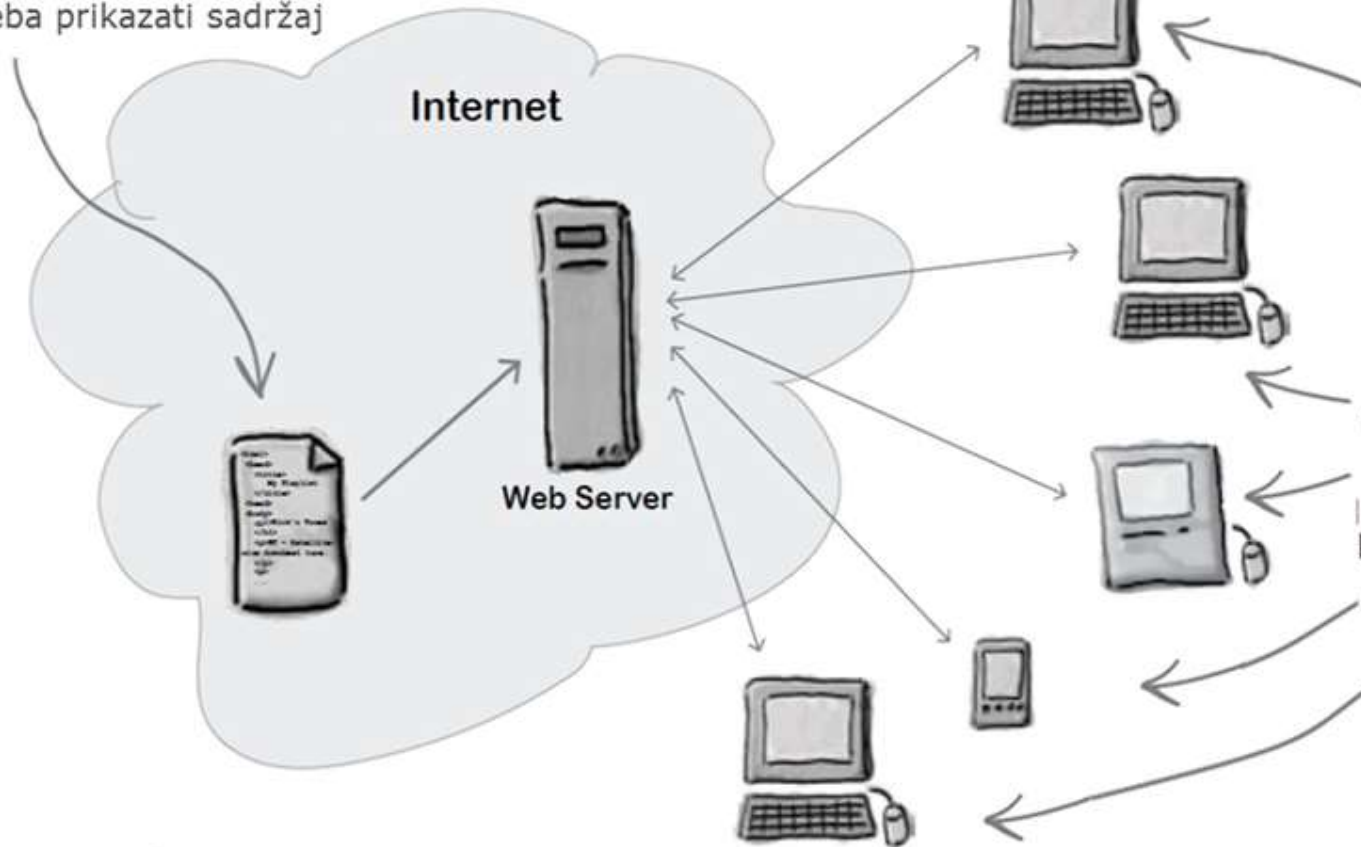
Uvod u HTML

Prilagodjeno od

Creative Commons <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/hr/>
E. Freeman & E. Freeman, Head First HTML with CSS & XHTML, O'Reilly, 2006

Kako funkcioniše Web

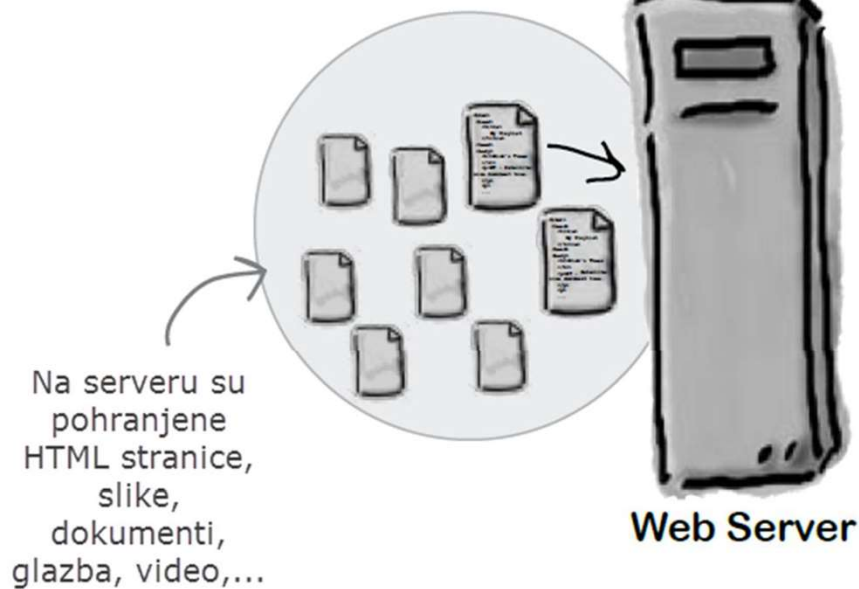
HTML kod govori web serveru na koji način treba prikazati sadržaj

Nakon što se web stranica smjesti na web server, bilo koji uređaj s web preglednikom može pristupiti toj stranici i prikazati njezin sadržaj

Web server i web preglednik

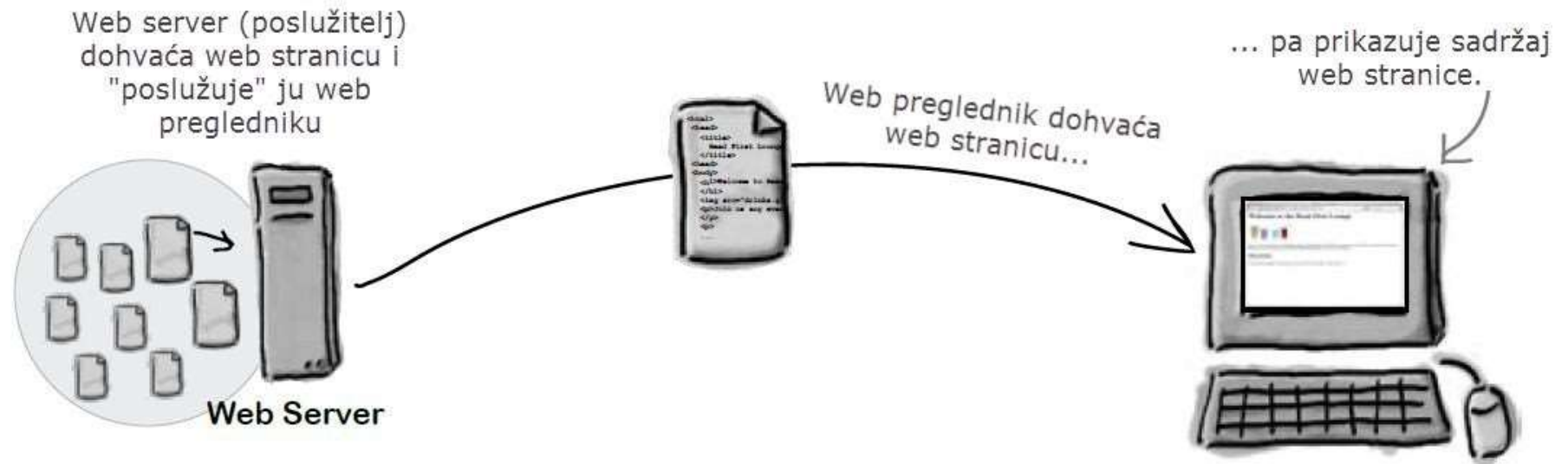
Web server je računalo koje je stalno vezano na Internet. Neprekidno sluša i obrađuje zahtjeve web preglednika. Da bi ga preglednici mogli pronaći mora imati stalnu adresu (http://...)

Web preglednik upućuje upit web serveru za nekom HTML stranicom, slikom ili drugim dokumentom

Web preglednik

Adresa web stranice

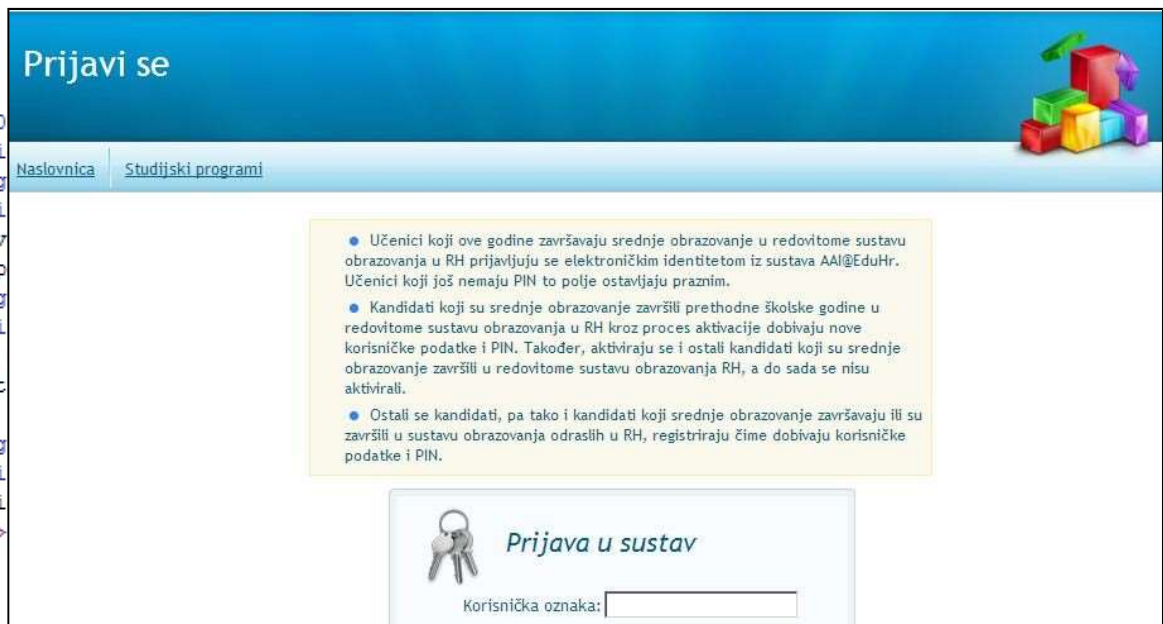
- ? Kako web preglednik zna pronaći mjesto na kojem se nalazi web stranica?
- ! Svaka web stranica ima jedinstvenu adresu (tzv. URL (*uniform resource locator*))

Prikaz sadržaja web stranice

- ? Kako web preglednik zna kako iscrtati sadržaj web stranice?
- ! HTML kod sadrži sve informacije o sadržaju i izgledu web stranice.


```
<div align="center" class="prijava">  
    <div id="ct100_Sadrzaj_ct100">  
        <div class="ui-state-highlight">  
            <p style="text-align:center">Učenici koji ov  
AAI@EduHr. Učenici koji još nemaju PIN to p  
            <p style="text-align:center">Kandidati koji  
nove korisničke podatke i PIN. Također, akt  
aktivirali.</p>  
            <p style="text-align:center">Ostali se kandi  
čime dobivaju korisničke podatke i PIN.</p>  
        </div>  
    </div>  
</div>
```


Prijavi se

[Naslovnica](#) [Studijski programi](#)

- Učenici koji ove godine završavaju srednje obrazovanje u redovitome sustavu obrazovanja u RH prijavljuju se elektroničkim identitetom iz sustava AAI@EduHr. Učenici koji još nemaju PIN to polje ostavljaju praznim.
- Kandidati koji su srednje obrazovanje završili prethodne školske godine u redovitome sustavu obrazovanja u RH kroz proces aktivacije dobivaju nove korisničke podatke i PIN. Također, aktiviraju se i ostali kandidati koji su srednje obrazovanje završili u redovitome sustavu obrazovanja RH, a do sada se nisu aktivirali.
- Ostali se kandidati, pa tako i kandidati koji srednje obrazovanje završavaju ili su završili u sustavu obrazovanja odraslih u RH, registriraju čime dobivaju korisničke podatke i PIN.

 Prijava u sustav

Korisnička oznaka:

Kako izgleda HTML?

```
<html>
  <head>
    <meta http-equiv="content-type" content="text/html; charset=utf-8" />
    <title>Klub "Kod smrznutog pingvina"</title>
  </head>
  <body>
    <h1>Dobrodošli u klub "Kod smrznutog pingvina"</h1>
    
    <p>
      Klub <em>"Kod smrznutog pingvina"</em> je prostor u kojem možete provesti
      ugodne trenutke sami ili u društvu čitajući, slušajući glazbu, igrajući
      društvene igre ili ispijajući bezalkoholna pića.
      <a href="http://en.wikipedia.org/wiki/Wireless_LAN">Bežični internet</a>
      je dostupan tako da možete surfati ili provjeriti elektroničku poštu.
    </p>
    <h2>Kako do nas</h2>
    <p>
      Sidete na trećoj stanici od Pila, skrenete desno pa produžite cca. 300 metara.
    </p>
  </body>
</html>
```


klub-01.html

HTML u web pregledniku

Klub "Kod smrznutog pingvina" - Mozilla Firefox

file:///D:/My Documents/UNIDU/srednjoskolci/2013-html/klub-01.html

Dobrodošli u klub "Kod smrznutog pingvina"

Klub "Kod smrznutog pingvina" je prostor u kojem možete provesti ugodne trenutke sami ili u društvu čitajući, slušajući glazbu, igrajući društvene igre ili ispijajući bezalkoholna pića. [Bežični internet](#) je dostupan tako da možete surfati ili provjeriti elektroničku poštu.

Kako do nas

Sidete na trećoj stanici od Pila, skrene desno pa produžite cca. 300 metara.

Čime pisati HTML?

Vlastita web stranica

- Započeti u običnom uređivaču teksta kako bi se upoznali s elementima i pravilima izrade HTML-a
- Nakon toga možete prijeći na vizualne uređivače

Adobe Dreamweaver

Notepad++

MS Share Point Designer

MS Expression Web

Želite li više mogućnosti možete koristiti gotove sisteme za upravljanje sadržajem (CMS)

- Joomla!
- Wordpress
- Drupal
- ...

Izgled stranica u CMS-ovima prilagođavate sami pomoću HTML-a, CSS-a i JS-a. Manje ambiciozni mogu koristiti gotove predloške.

Uvid u HTML kod

Omogućuje prikaz "naših" slova na web stranici. Kodne stranice koje podržavaju "naša" slova su **utf-8** i **windows-1250**. Koju od njih trebate koristiti, ovisi o postavkama uređivača teksta koji koristite.

```
<html>
  <head>
    <meta http-equiv="content-type" content="text/html; charset=utf-8" />
    <title>Klub "Kod smrznutog pingvina"</title>
  </head>
  <body>
    <h1>Dobrodošli u klub "Kod smrznutog pingvina"</h1>
    
    <p>
      Klub <em>"Kod smrznutog pingvina"</em> je prostor u kojem možete provesti
      ugodne trenutke sami ili u društvu čitajući, slušajući glazbu, igrajući
      društvene igre ili ispijajući bezalkoholna pića.
    <a href="http://en.wikipedia.org/wiki/Wireless_LAN">Bežični internet</a> je
      dostupan tako da možete surfati ili provjeriti elektroničku poštu.
    </p>
    <h2>Kako do nas</h2>
    <p>
      Sidete na trećoj stanici od Pila, skrenete desno pa produžite cca. 300 metara.
    </p>
  </body>
</html>
```

Naziv stranice/kartice 1

Slika 3

Hiperveza 5

Podnaslov 6

Naglašeni tekst 4

Naslov odlomka 2

Mogu se definisati odlomci na 6 nivoa (<h1>, <h2>... <h6>) 8

Tekst odlomka 7

Omogućuje prikaz naših slova na web stranici. Ako se slova ne prikazuju ispravno, kodnu stranicu možete promijeniti kroz **View->*Encoding** izbornik web preglednika.

1
Naziv
stranice
/kartice

Dobrodošli u klub "Kod smrznutog pingvina"

2
Naslov odlomka

3
Web preglednici mogu standardno prikazati samo slike u .jpg, .png i .gif formatu

Naglašeni tekst

4

5
Hiperveza prema drugoj HTML stranici

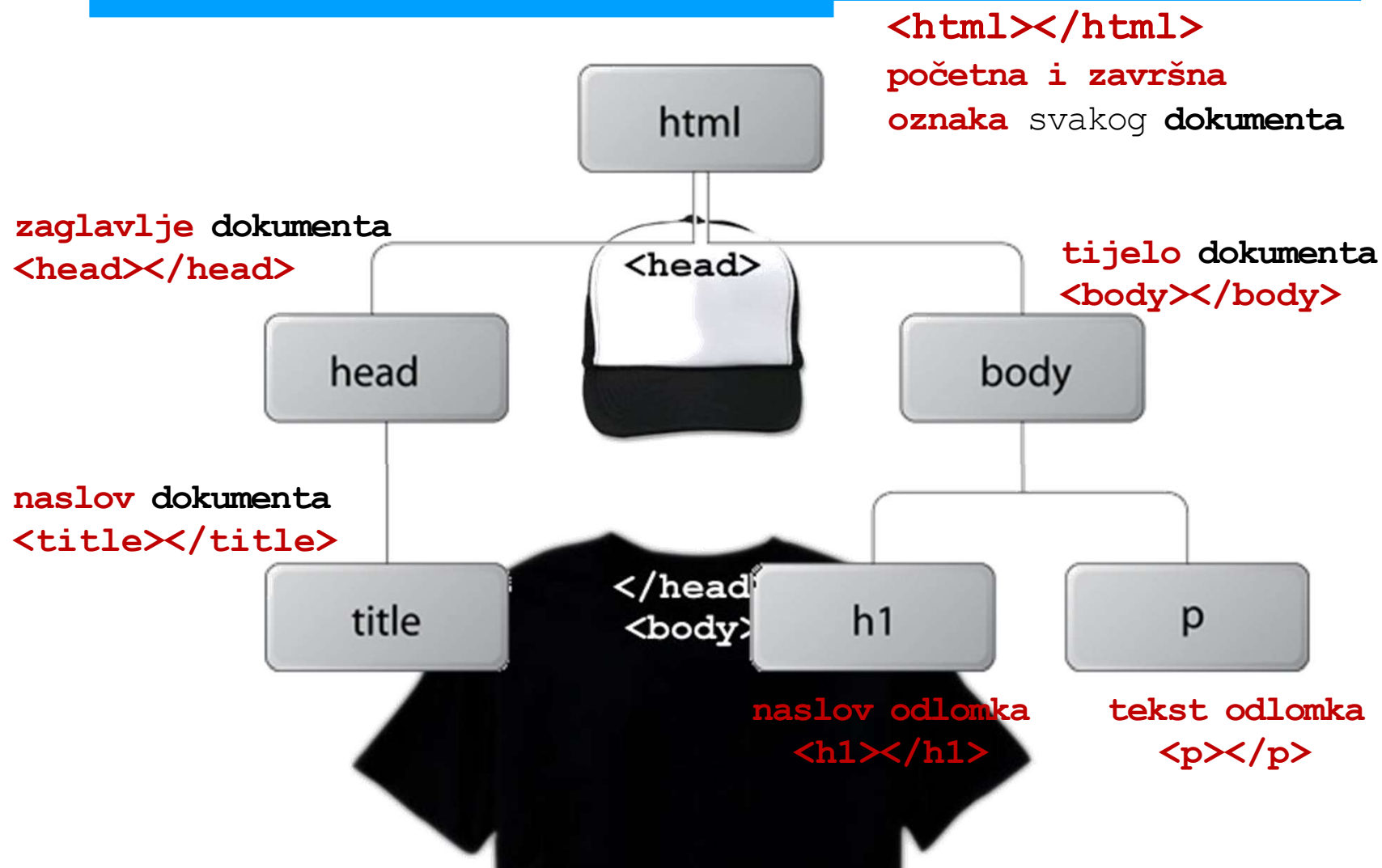
Klub "Kod smrznutog pingvina" je prostor u kojem možete provesti ugodne trenutke sami ili u društvu čitajući, slušajući glazbu, igrajući društvene igre ili ispijajući bezalkoholna pića. [Bežični internet](#) je dostupan tako da možete surfati ili provjeriti elektroničku poštu.

6
Kako do nas **Podnaslov**

7
Tekst odlomaka

Siđete na trećoj stanici od Pila, skrene desno pa produžite cca. 300 metara.

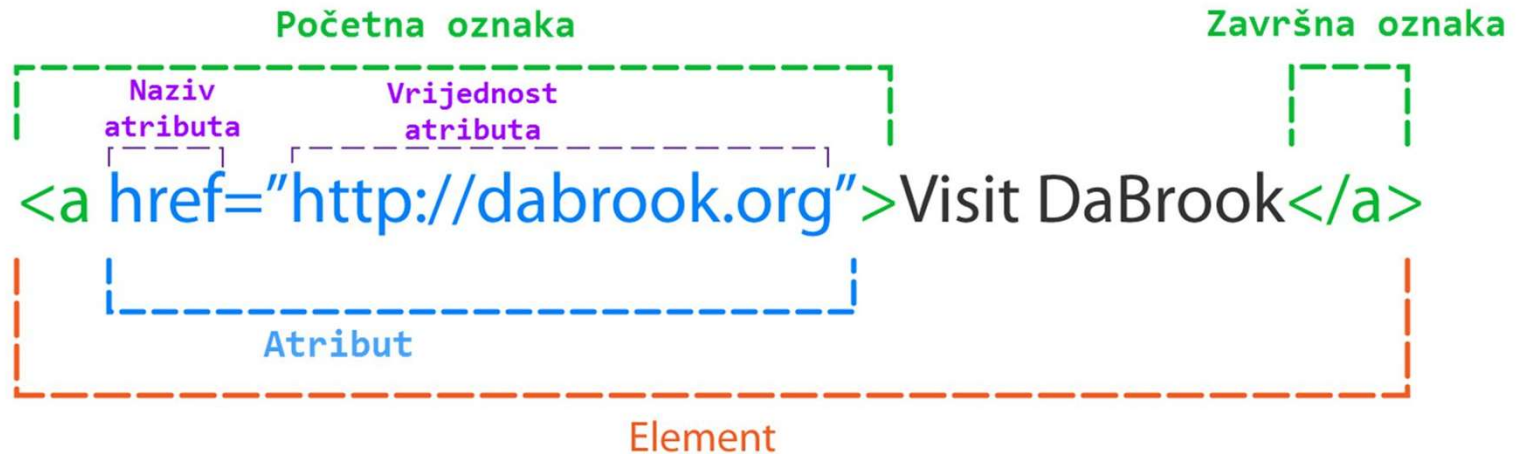
Uvod u anatomiju (HTML dokumenta)

Uvod u anatomiju (HTML elementa)

Uobičajni HTML element (s početnom i završnom oznakom)

HTML element bez završne oznake

Koncepti HTML-a

```
<html>
```

```
<body>
```

```
<p>
```

Tekst odlomka

```
</p>
```

```

```

```
</body>
```

```
</html>
```

Element

Unutar sebe može imati tekst ili ugniježdene druge elemente.

Oznake/TAG

Većina elemenata ima 2 oznake: **početnu** i **završnu**.

Završna oznaka ima znak / prije svog naziva

<p> = početna oznaka

</p> = završna oznaka

Neki elementi imaju samo 1 oznaku. Oni završavaju znakom / prije završnog >

**** = slika
**
** = prelom retka

Koncepti HTML-a

Elementi mogu imati **atribute**
Vrijednost atributa pridružuje se znakom jednakosti i navodi se pod navodnicima

atribut

vrijednost atributa

```
<p style = "color: blue" >
```

```

```

```
<em> Tekst odlomka </em>
```

Elementi mogu biti **ugnježdjeni** unutar drugih elemenata i **ne smiju se preklapati**

```
</p>
```

Preklapanje

```
<p>  
  <b>Neki sadržaj  
</p>  
</b>
```


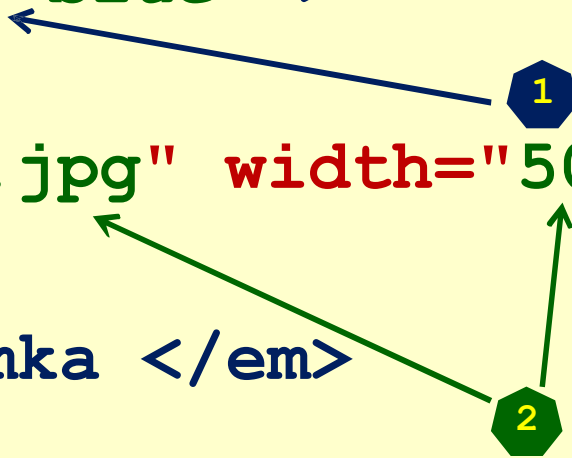
Ugnježdivanje

```
<p>  
  <b>Neki sadržaj  
</b>  
</p>
```


Kako djeluju atributi

```
<p style = "color: blue" >  
    
  <em> Tekst odlomka </em>  
</p>
```


Sav tekst unutar ovog odlomka prikazati će se u plavoj boji

Web preglednik će sliku "slika.jpg" koja se nalazi u istom folderu kao ova web stranica (vrijednost **src** atributa) prikazati tako da njezina širina (vrijednost **width** atributa) bude tačno **50px**. Automatski će smanjiti njezinu visinu kako bi omjer širine i visine ostao nepromijenjen. Isto se može postići tako da se smanji njezina visina (vrijednost atributa **height**).

NEMOJTE jako smanjivati sliku na ovaj način (npr. sliku veličine 3000*2000 px smanjiti na veličinu 30*20) jer se s web servera pregledniku uvijek šalje slika izvorne veličine.

Kako djeluju atributi

Visina slike zadana je da bude 250px. Web preglednik proporcionalno smanjuje visinu slike tako da omjer ostane sačuvan.

```

```



```

```


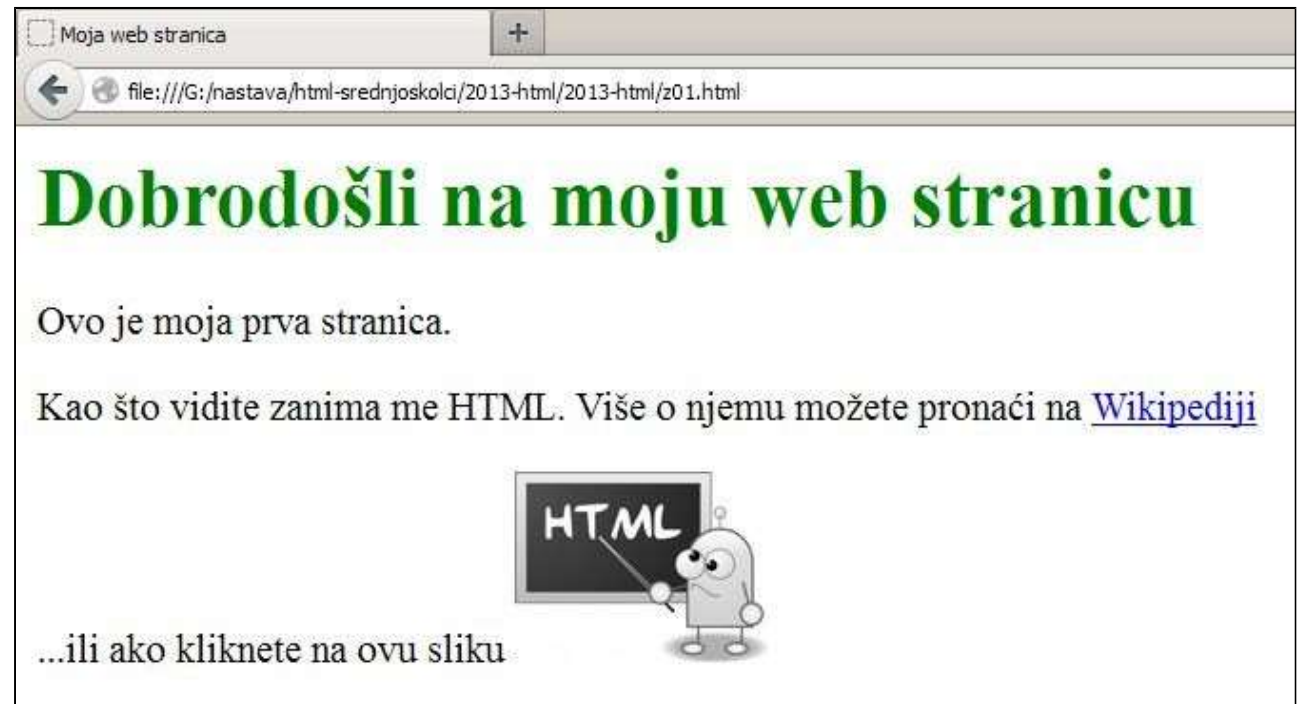
Zadali ste tačnu širinu (250px) i visinu (50px) slike. Slika je sada **izobličena jer niste vodili računo njihovom omjeru!** **PAZITE** ako mijenjate i širinu (**width**) i visinu (**height**) kako ne biste pokvarili omjer! Osim ako to ne želite 😊

img-width.html

1. zadatak: Moja prva web stranica

- ❑ **Izmijenite** web stranicu **klub-01.html** tako da rezultat izgleda kao na ovom slajdu
- ❑ Sliku možete pronaći na adresi: <http://goo.gl/hPo1a>
- ❑ Linkovi vas trebaju odvesti na članak Wikipedije koji govori o HTML-u

1. zadatak: Moja prva web stranica

The screenshot shows a web browser window with the following content and annotations:

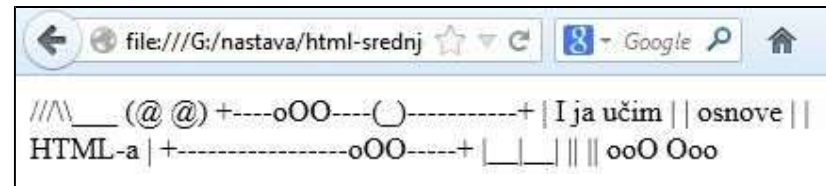
- Page Title:** "Moja web stranica" (annotated with a green arrow and "Naslov web stranice").
- Address Bar:** "file:///G:/nastava/html-srednjoskolci/2013-html/2013-html/z01.html" (annotated with a red arrow and "Naslov i odlomka i boja teksta").
- Main Content:**
 - A large green heading: "Dobrodošli na moju web stranicu" (annotated with a red dashed box).
 - Text: "Ovo je moja prva stranica."
 - Text: "Kao što vidite zanima me HTML. Više o njemu možete pronaći na [Wikipediji](#)" (the link "Wikipediji" is annotated with a red dashed box).
 - An image of a robot pointing to a chalkboard with "HTML" written on it (annotated with a blue dashed box).
- Annotations:**
 - A yellow box on the left contains the text: "Slika s adrese <http://goo.gl/hPo1a> Trebate podesiti širinu ili visinu slike (atributi **width** ili **height**) ...ili ako kliknete na ovu sliku". A blue arrow points from this box to the robot image.
 - A yellow box on the right contains the text: "Hiperlinkovi na adresu <http://en.wikipedia.org/wiki/HTML>". A red arrow points from this box to the "Wikipediji" link.

Osnovno formatiranje sadržaja

- ❑ Prikazom u web pregledniku gubi se početno formatiranje sadržaja

```
<html>
  <head>
    <title>...</title>
  </head>
  <body>
    //\_\_
    (@ @)
+- -oOO-- ( ) - - - - +
|         I ja učim |
|         osnove   |
|         HTML-a   |
+- - - - - -oOO-- - - - - +
|_|_|_|
|_|_|_|
ooO Ooo

  </body>
</html>
```


format-1.html

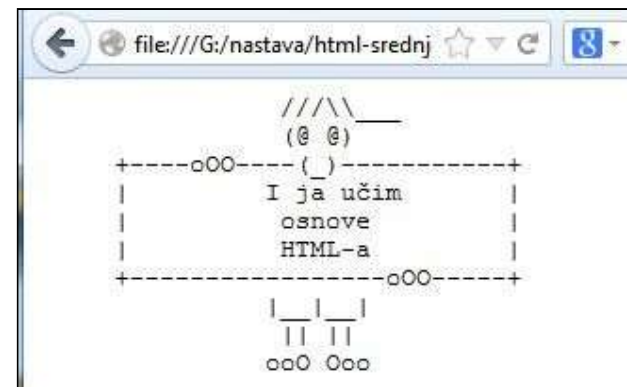
Osnovno formatiranje sadržaja

❑ Očuvanje formatiranja sadržaja

- oznake `<pre></pre>`
- tekst se prikazuje zadanim **fontom fiksne širine**

```
<html>
<head>
  <title>...</title>
</head>
<body>
  <pre>
      ///\ \__
      (@ @)
+-----oOO--... ( )-----+
|           I ja učim           |
|           osnove              |
|           HTML-a             |
+-----oOO--... ( )-----+
      |__|__|
      ||  ||
      ooO Ooo

  </pre>
</body>
</html>
```


format-2.html

Osnovno formatiranje teksta

Oznaka

``Jako naglašen``

``Naglašen tekst``

`<code>`Programski kod`</code>`

`<cite>`Citat`</cite>`

Ovo je `_{`indeks`}`

Ovo je `^{`potencija`}`

`<big>`Ovo je uvećano`</big>`

``Podebljan tekst``

`<i>`Nakošen tekst`</i>`

`<tt>`Font fiksne širine`</tt>`

Prikaz

Jako naglašen

Naglašen tekst

Programski kod

Citat

Ovo je indeks

Ovo je potencija

Ovo je uvećano

Podebljan tekst

Nakošen tekst

Font fiksne širine

format-4.html

2. zadatak: "Razlomljena" stranica

Izmijenite i nadopunite sadržaj vaše prve web stranicu tako da rezultat izgleda kao na ovom slajdu

Moja razlomljena web stranica

file:///G:/nastava/html-srednjoskolci/2013-html/2013-html/zadaci/z02.html

Dobrodošli na moju razlomljenu web stranicu

Ovo je moja druga web stranica.

Kao što vidite zanima me **HTML**. Više o njemu možete pronaći na [Wikipediji](#)

...ili
ako
kliknete
na
ovu sliku

```
<a href="z01.html">Moja prva web stranica</a>
```


2. zadatak: "Razlomljena" stranica

Tekst druge stranice

Promijenite naslov stranice i odlomka

Dobrodošli na moju razlomljenu web stranicu

Ovo je moja druga web stranica.

Pretvorite tekst u „indeksni oblik“

Kao što vidite zanima me **HTML**. Više o njemu možete pronaći na [Wikipediji](#).

Dodajte nekoliko razmaka

Razlomite rečenicu u više redaka

...ili ako kliknete na ovu sliku

Podebljate i povećajte slova Promijenite boju slova

Napravite link na vašu prvu web stranicu (iz 1. zadatka). Prikažite taj URL pomoću posebnih oznaka i oblikujte ga slovima fikona širine

`Moja prva web stranica`

Liste

- ❑ služe za organizaciju sadržaja na web stranici
 - neporedana lista (*unordered list*)
 - ❑ `` kreira listu
 - ❑ `` elementi liste
 - poredana lista (*ordered list*)
 - ❑ `` kreira listu
 - ❑ `` elementi liste

Poredana (*ordered*) lista

- ❑ lista kod koje su elementi nabrojani jedan ispod drugoga, a svaki element označen je rednim brojem (ili slovom)
 - koristi se kada je redosljed elemenata važan

```
<h1>Postupak kuhanja kave</h1>
```

```
<ol>
```

```
<li>Ulij vodu u posudu</li>
```

```
<li>Stavi šećer u vodu</li>
```

```
<li>Ugrij vodu</li>
```

```
<li>Stavi kavu u vodu</li>
```

```
<li>Izlij kavu u šalice</li>
```

```
</ol>
```


lista-p.html

Neporedana (*unordered*) lista

- lista kod koje su elementi slobodno nabrojani jedan ispod drugoga i označeni točkicama ili crticama
 - koristi se kada redoslijed elemenata **nije** važan

```
<h1>Lista stvari za kupovinu</h1>
<ul>
  <li>Kruh</li>
  <li>Šećer</li>
  <li>Novi mobitel</li>
  <li>Sir</li>
  <li>Mineralna voda</li>
</ul>
```


lista-n.html

3. zadatak: Stranica kluba v2

Doradite početnu stranicu kluba **klub-01.html** tako da izgleda kao na slici.

Klub "Kod smrznutog pingvina" v2

file:///G:/nastava/html-srednjoskolci/2013-html/2013-html/zadaci/z03.htn

Dobrodošli u klub "Kod smrznutog pingvina"

Klub "Kod smrznutog pingvina" je prostor u kojem možete provesti ugodne trenutke sami ili u društvu:

- čitajući,
- slušajući glazbu,
- igrajući društvene igre
- ili ispijajući *bezalkoholna* pića.

Bežični internet je dostupan tako da možete sufati ili provjeriti elektroničku poštu.

Kako do nas?

1. Sidete na trećoj stanici od Pila,
2. skrene desno
3. pa produžite cca. 300 metara.

[Web stranicu dizajnirao](#)

Link treba otvoriti novu web stranicu s vašim web dizajnerskim referencama

3. zadatak: Stranica kluba v2

Promijenite naslov

Dobrodošli u klub "Kod smrznutog pingvina"

Smanjite veličinu slike (nemojte pretjerivati) sjetite se **width** i/ili **height**

Podebljate tekst i promijenite mu boju

Klub "Kod smrznutog pingvina" je prostor u kojemu možete provesti ugodne trenutke sami ili u društvu:

- čitajući,
- slušajući glazbu,
- igrajući društvene igre
- ili ispijajući *bezalkoholna* pića.

Pretvorite u neporedanu listu

Bežični internet je dostupan tako da možete surfati ili provjeriti elektroničku poštu.

Kako do nas?

1. Sidete na trećoj stanici od Pila,
2. skrene desno
3. pa produžite cca. 300 metara.

Pretvorite u poredanu listu

[Web stranicu dizajnirao](#)

Link treba otvoriti novu web stranicu s vašim web dizajnerskim referencama

3. zadatak: Dizajnerske reference

Slika se nalazi na adresi

<http://goo.gl/enwrW>

Klik na prvi link treba otvoriti **vašu prvu web stranicu** (iz 1. zadatka), a klik na drugi link **vašu drugu web stranicu** (iz 2. zadatka).

Moja prva web stranica' and '• [Moja druga web stranica](#)'."/>

Moje web dizajnerske reference

file:///G:/nastava/html-srednjoskolci/2013-html/2013

Moje web dizajnerske reference

Pero Perić

Bok svima! Ja sam Pero i do sada sam dizajnirao sljedeće web stranice:

- [Moja prva web stranica](#)
- [Moja druga web stranica](#)

3. zadatak: Dizajnerske reference

Svaki element neporedane liste je jedan link. Sjetite se pravila ugnježdavanja HTML elemenata!

Moje web dizajnerske reference

Moje web dizajnerske reference

[Slika s adrese http://goo.gl/enwrW](http://goo.gl/enwrW)

Pero Perić

Bok svima! Ja sam Pero i do sada sam dizajnirao sljedeće web stranice:

- [Moja prva web stranica](#)
- [Moja druga web stranica](#)

Linkovi otvaraju vašu 1. odnosno 2. web stranicu (iz 1. i 2. zadatka)

Što nismo obradili?

- Tablice

- `<table><tr><td>`

- Forme

- `<form><input><select><option><textarea>`

- Okvire

- `<iframe><frameset><frame>`

- Komentari

- `<!-- ... -->`

- Brojne attribute HTML elemenata

- O HTML-u detaljno možete pročitati na adresi:

<http://www.w3schools.com/html/default.asp>

Gdje smjestiti web stranice?

- ❑ Besplatni web prostor kod vašeg davatelja ADSL usluga
 - Npr. **Optima** daje *Freeweb* uslugu od 30Mb besplatnog prostora na koji možete staviti vlastite web stranice
http://freeweb.optinet.hr/~vaše_kor_ime
- ❑ Besplatne CMS aplikacija i društvene mreže
 - *Facebook, Google sites, wiki, blogovi,...*
- ❑ Drugi davatelji besplatnog prostora za smještaj web stranica
 - Najčešće plaćate time što u svaku vašu web stranicu davatelj usluge umeće reklame
- ❑ Prostora za smještaj web stranica koji se plaća